

Forfatter: Holte, Anna

Titel: BREV TIL: Strøm, Emma FRA: Holte, Anna (185u-02-01)

Citation: Holte, Anna : "BREV TIL: Strøm, Emma FRA: Holte, Anna (185u-02-01)", i *Breve fra og til en Skuespillerinde*, v. Thaning & Appels Forlag, s. 189. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002150180-000-shoot-L0021501800000017.pdf> (tilgået 16. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra og til en Skuespillerinde

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Anna til Emma.

Kjøbenhavn, den 1ste Februar 185.*

Der er hengaaet en lang Tid, siden jeg skrev Dig til, jeg har ikke engang takket Dig for dit hjertelige Lykønskingsbrev til min nittenaarige Fødselsdag i Januar. Naar Du imidlertid har læst dette Brev og seet de mange forskjellige Sindsbevægelser, jeg har været i, hvormange Kampe jeg har bestaaet, saa vil Du tilgive mig, at jeg hverken har havt Mod eller Lyst til at gribe Pennen.

For at begynde med Begyndelsen. Første Juledag havde jeg været i Kirke og hørt en i Sandhed god af en reen, christelig Aand gennemtrængt Prædiken, der havde gydt en vis Ro i mit Hjerte, og ligesom ladet mig føle Muligheden af, at den sande Tro engang kunde fæste Bo hos mig. Da jeg kom hjem, var Alfred Moor kommen, og ønskende mig en glædelig Juul, overrakte han mig en sjelden smuk Bouquet Blomster. Jeg elsker Blomster, og jeg kunde ikke afholde s. 190 mig fra et Glædesudraab ved Synet af denne især ved Juletid sjeldne, duftende Gave.

„De elsker Blomster?" spurgte Moor.

„Om jeg gjør," udbrød jeg, „ja Blomster er mit Liebhaber, i mit Værelse har jeg formelig et lille Orangeri."

„De ligner ogsaa Flora, Blomsternes Gudinde," bemærkede han spøgende.

„Ja, den skarpe Vind har givet mine Kinder en blomstrende Farve, altfor blomstrende frygter jeg til at være klædelig."

„Vil De tvinge mig til at sige Dem nye Complimenter?" spurgte Moor.

„Aa nei, jeg beder Dem, skaan mine Kinder, de ville ikke kunne taale stærkere Rødme."

„Frøken Anna, jeg har idag et Samvittighedsspørgsmaal at gjøre Dem," begyndte han, idet han satte sig ned i en Lænestol, efterat jeg havde taget Plads ligeoverfor ham for at give den underholdende Vertinde i Tantes Sted, der var ude at gjøre Julevisitter.

Ved disse hans Ord frygtede jeg for, at han vilde angribe min Tro, og jeg blev angstelig tilmode; men jeg havde Intet at frygte i den Retning, nei, Faren kom fra en heel anden Kant, hvor jeg mindst havde ventet den.

„Et Samvittighedsspørgsmaal," gjentog jeg langsomt, „De gjør mig ganske bange."

s. 191. „Siig mig, kunde De tænke Dem at forlade Theatret, at opgive Deres Kunstnerdrøm?"

„Aldrig!" udbrød jeg, overrasket ved af hans Mund at høre dette Spørgsmaal.

„Kunde De ikke tænke Dem Nogetsomhelst, der kunde være Dem om end ikke en fuldkommen Erstatning, saa dog nogen Erstatning for det Savn, som en saadan Opgiven af en Livsplan nødvendigt maatte medføre?"

„Nei," svarede jeg meer og meer forundret, „nei, jeg vinder bestandig ny Interesse for min Stilling, og selv den Modstand, der møder mig paa min Vei, er mig kun en Spore til nye Anstrengelser."

„Har De da aldrig tænkt Dem, at der kunde indtræffe Noget, som kunde gjøre Theaterlivet til en Umulighed for Dem?"

„Nei," svarede jeg, „kun Døden vilde kunne træde imellem."

„Eller Livet," sagde Moor, idet han reiste sig fra sin Plads og til min store Angest nærmede sig og bøiede sig ned mod mig.

„Eller Livet, Anna," gjentog han sagte.

Jeg blev greben af en unævnelig Angest, mit Hjerte bankede, som om det skulde sprænge mit Bryst, og jeg formaade ikke at faae et Ord over mine Læber.

„Anna," mere hviskede end talte han, „Anna, jeg elsker Dem, ja Anna, skjøndt vi ere saa forskjellige, skjøndt De er reen, god og from, og jeg det Modsatte, s. 192 ja maaskee netop derfor, føler jeg mig tiltrukken af Dem med en uimodstaaelig Magt. De maa blive min, De maa opgive den dramatiske Bane og blive min Hustru. Ja," udbrød han, idet han knælede ned for mig og lidenskabeligt greb mine Hænder, „Du maa blive min. Kun Du kan bringe mig Lykke og Fred, vend ikke dit Ansigt bort, jeg veed, jeg erkjender, at jeg ikke er Dig værdig, men jeg skal stræbe efter at blive det, jeg skal bøie min Forstand for dit Hjerte, og Du skal omvende mig til det Gode."

„Umuligt," stammede jeg.

„Og hvorfor umuligt? Troer Du da ikke, at min Kjærlighed vil kunne udfylde Dig, ak, Du aner ikke, hvor mægtig den er, Du aner ikke, hvilke Underværker en saadan Følelse kan bevirke, Du aner ikke, at Kjærligheden er Livets egentlige Tro."

Ved disse Ord fra hans Læber foer jeg sammen. Til ham, denne Gudsfornegeter skulde jeg binde mig, han kunde rive mig ind med i den evige Fordømmelse, nei aldrig.

„Hør mig," sagde jeg i den høieste Bevægelse, „selv om jeg nærede Kjærlighed til Dem, hvad jeg ikke gjør, saa er der dog en Afgrund, der for evigt skiller os ad, og det er Troen."

„Troen," udbrød han, „Anna, Troen er Kjærlighed, og Denne vil netop forene os."

„Nei, Deres Tro er ikke min, De troer ikke paa Christus og følgelig ikke paa Gud, thi Gud er Christus."

s. 193, „Stakkels, forvildede Barn," sagde han smerteligt, „hvor kan Du saare mig i det Øieblik, hvor jeg lægger min hele Sjæl for dine Fødder. Anna, lad ikke dette Phantom, som jeg alt længst har bekjæmpet, træde imellem os, bliv min, bliv i Sandhed min, og jeg skal snart gennem min Kjærlighed lære Dig den eneste sande Tro."

Hans hele Væsen, hans hele kraftige Skikkelse var som gennemtrængt af een mægtig Lidenskab, at den ligesom overvældede mig, da han trykkende mine Hænder til sine Læber bedende saae op til mig. Pludselig foer der en Tanke gennem min Sjæl, hvad, om jeg maaskee af Gud var udseet som et Redskab til at bringe denne forvildede Sjæl tilbage til sin Frelser.

„Anna," bad han i en indtrængende Tone, „forstød mig ikke, giv mig idetmindste Haab."

Jeg veed ikke, om det var Svaghed fra min Side, eller om det var en Art religieus Inspiration, der bragte mig til at fremstamme: „Giv mig Tid til at samle mine Tanker, giv mig Tid til at fatte mit eget Hjerter, maaskee" —

„Anna," raabte han med glædestraalende Blikke, „Anna, Du giver mig Livet, ja mere end Livet, Du giver mig Haabet."

„Nei, ikke Haab, ak nei, det har jeg ikke sagt," udbrød jeg, greben af en hemmelig Angest, „nei, jeg veed ikke selv, hvad jeg har sagt, men lov mig blot ikke for det Første mere at berøre denne Sag."

13

s. 194 Og nu gav han mig et halvt Aar Betænkingstid, men i den Tid, sagde han, maatte han daglig see mig, han kunde ikke leve uden i min Nærhed. Ligesom Solen var nødvendig for Planten, saaledes var jeg nu bleven en Nødvendighed for hans Liv, kort, han indhyllede mig i sit Veltalenhedsklædebon saaledes, at jeg selv hverken kunde see eller tænke, og først da han havde forladt mig, foer jeg forfærdet op og gjenfandt lidt efter lidt mig selv. Og nu begyndte først min indre Kamp, nu begyndte jeg først at lide. Der er udbredt over en sand, stor Følelse en saadan Fylde, en saadan Varme, at man ligesom rives med imod sin Villie. Saalænge Moor havde været tilstede, saalænge hans Blik havde hvilet paa mig, saalænge hans Veltalenhed ligesom havde strøet Blomster for mig, saalænge var jeg under en magnetisk Indflydelse, og skjøndt jeg vel vidste, at det ikke var sand Kjærlighed, jeg nærede for ham, saa vidste jeg tillige, at Venskab heller ikke var det rette Navn at give den Følelse, der bemægtigede sig mig i hans Nærhed. Var det det Dæmoniske i hans Natur, der forstod at fængsle det tilsvarende Element i min, eller var det Forudanselsen om hans Omvendelse til den sande Tro, der havde dannet et hemmeligt Baand imellem os? Men, stod det ogsaa i mine ringe Evner at bevirke denne Omvendelse, jeg, som endnu ikke selv havde nogen fast Støtte i Troen, jeg, som kun troede blindt, og ikke vovede at see, af Ingest for at see Tvivlens Bjerge s. 195 hæve sig mellem mig og Troen. Var det ikke mere sandsynligt, at han, der i Aand og Forstand stod saa høit over mig, at han drog mig ned til sig, og da — vare vi Begge fortabte. Det forekom mig allerede, at jeg havde rakt Djævelen min lille Finger, og jeg skjælvede, for at hele Haanden snart vilde følge med.

Det er den sørgeligste Juledag, som jeg i de nitten Aar, jeg har levet, har tilbragt, og Aftenen, hvor Tante efter gammel Skik havde samlet hele Familien hos sig, var for mig en Qual. Moor var ogsaa indbudet, og jeg skjælvede som en Forbryder, da han traadte ind i Dagligstuen. Jeg tabte som tilfældigt mit Lommetørklæde, for at kunne faae Anledning til at bøje mig, og derved skjule mit bevægede Ansigt. Jeg beroligedes lidt efter lidt, da jeg saae den Frihed, hvormed han bevægede sig, og den rolige Selvbevidsthed, der er ham egen, og som giver ham den store Overvægt over Andre, gav mig ogsaa min ydre Ro tilbage. Hans hele Opførsel ligeoverfor mig var, som den altid tidligere havde været, og Ingen af de Tilstedeværende kunde have anet den Scene, der havde fundet Sted imellem os om Formiddagen, ja lidet drømte Tante Frederikke, der sad i den Lænestol, hvor jeg om Formiddagen havde siddet, og han havde knælet for mine Fødder, om hvad der var foregaaet paa samme Plads.

Harriet sang og spillede meget den Aften. Storm var ikke tilstede, saalænge han ikke er aabenlyst forlovet med Harriet, skal jeg nok sørge for, at han ikke bliver s. 196 indbudet hos os; den Aften troer jeg ogsaa, at hans Nærværelse vilde have piint mig dobbelt, ja, jeg er overbevist om, at han, ja ene han, vilde have kunnet opdage min fortvivlede Stemning. Det er det skarpe Blik, som Hadet har tilfældes med Kærligheden.

Under en af Harriets store Arier, ak, den Aften var jeg saa inderlig taknemmelig for hendes Sang, især naar hun sang forte fortissimo, thi da var der noget i mit Indre, der ligesom raabte med, under en af disse Arier nærmede Moor sig min Stol, jeg sad i en Vinduesfordybning, halvt skjult af et Gardin, — den Aften ønskede jeg helst heelt at skjule mig, — og hviskede: „Anna, fortryder De Deres Godhed imod mig, De seer saa bleg, saa bedrøvet ud?" Jeg kunde ikke svare, Graaden qualte min Stemme. Erik afbrød heldigviis vor tête à tête med den Bemærkning: „Leger min smukke Cousine Skjul, og skal Herr Moor finde Dig?"

„Ja, paa en Maade har De Ret," svarede Moor, idet han lagde en dobbelt Betydning i sine Ord, „Frøken Anna leger Skjul, og jeg har intet ivrigere Ønske end at finde hende."

„Da jeg nu har været saa heldig, at finde hende før De, Herr Moor, saa vil jeg fortælle en stor Familiehemmelighed, men de maa Begge love at være tause som Graven, til Tidens Fylde kommer."

„Nu kommer Storms og Harriets Forlovelse," tænkte jeg, men jeg var uheldig den Dag i mine s. 197 Gisninger, thi Erik vedblev: „Den tredie Januar, til Faders Fødselsdag, skulle vi have Bal. Men tys, endnu er denne min Plan ikke ganske sanctivneret af høiere Vedkommende, Øvrighedens Tilladelse er endnu ikke given, men jeg haaber at faae min Ansøgning allernaadigst bevilget."

Forunderligt nok var det, ligesom der faldt mig en Steen fra Hjertet ved at høre, at Nyheden kun var et Bal, jeg troer, jeg var ikke modtagelig den Dag for mere Alvorligt, end der allerede var passeret, og jeg glædede mig nu tilsyneladende, for at fornøie Erik, til denne Festlighed.

„Jeg meddeler Dig saa tidligt denne Nyhed, for at udbede mig Æren og Fornøielsen af at føre Ballet op med Dig, ja, jeg er siin, jeg er en udspeculeret Jurist, der iforveien tager sine Sportler."

Moor udbad sig nu hos mig Cotillon og Borddands, da Erik meddeelte ham, at han naturligviis ogsaa ventede Æren af hans Nærværelse paa Ballet.

„Nei stop Herr Moor, det tillades ikke," udbød Erik, „hvor tør De vove at tage Løvens Andeel, jeg, som hendes kjedelige, kjødelige Fætter, vover ikke at bede hende om mere end een Dands, hvor tør saa De, der slet ikke er i Familie med hende, fordriste Dem til et saa storartet Forlangende. Hvad vilde alle mine Venner sige, jeg fik en tyve Dueller paa Halsen."

„Jeg overlader det da til Frøken Anna selv at bestemme hvormeget eller hvorlidet, hun vil begunstiges. 198 mig med," svarede Moor, tilkastende mig et bedende Blik.

„Det er ikke værd at tage Hatten af, før man seer Manden," svarede jeg undvigende, „maaskee Ballet ikke bliver til Noget."

„Har Du saa liden Tillid til min Veltalenhed og til min Overtalelseskunst? Pas paa, Ballet finder Sted, og Anna bliver opførende Dame og Ballets Dronning."

Og rigtigt, den tredie Januar maatte Tante Frederikke gjøre et Bal, og det var som Alt, hvad hun arrangerer gemytligt og hehageligt for Alle, undtagen for mig, men stakkels Tante, hun kan ikke med sin ydre Orden hjælpe paa min indre Uorden.

Hvis jeg elskede Moor, da var Alt i Orden i mit Indre, men jeg elsker ham ikke, og vil aldrig kunne komme dertil, det føler jeg meer og meer, og den Aften paa Ballet følie jeg det især.

Det var for mig hele Tiden, som om jeg blev betragtet med Argusøine, som om Moor bevogtede ethvert af mine Skridt, og belurede ethvert Ord, der kom over mine Læber; skjøndt han jo aldeles ingen Ret har over mig eller mine Handlinger, følte jeg dog, at han betragtede sig, som om han havde denne Ret, ja som om han besad mig, og ethvert Smil, ethvert Ord af min Mund tilhørte ham, og at det var en Uret, jeg begik, naar jeg ikke var opfyldt af ham hele Tiden. Han bebreidede mig engang, vel i en s. 199 spøgende men dog bitter Tone, at jeg havde Øie for Alle uden for ham, og en anden Gang bebreidede han mig, at jeg dandsede formeget, og at det ikke var passende at dandse med Alle, som inclinerede for mig, det var ogsaa skadeligt for min Sundhed. Da han derfor næste Gang inclinerede for mig, afslog jeg hans Indbydelse med de Ord: „Nei tak, jeg maa hvile lidt, min Sundhed taaler det ikke."

Han tilkastede mig et vredt Blik, bukkede stift for mig og fjernede sig. Det var i det Hele taget et ubehageligt Bal for mig. Storm plagede mig ogsaa ved at dandse en Dands med mig, som han naturligviis, som saa intimt Ven af Huset, fandt, var hans Pligt at gjøre, saa at han allerede flere Dage forud gennem Erik havde ladet mig anmode derom. Derfor var jeg tvungen til at dandse med ham, men en ubehageligere Dame har han

vist aldrig havt, thi jeg gav ret mit onde Lune Tøilen ligeoverfor ham.

„De befinder Dem vist ikke vel, Frøken Holte?" spurgte han i en tilsyneladende deeltagende Tone.

„I saa behageligt Selskab vilde det jo være umuligt ikke at befinde sig vel," var mit Svar.

„Naar skulle vi To slutte Fred?" spurgte han pludseligt.

„Jeg veed ikke, at der nogensinde har været Krig imellem os," svarede jeg, her blev der inclineret for mig, og vor Samtale blev afbrudt.

s. 200 „Jeg saae Dem igaaraftes for anden Gang i Qvækeren og Dandserinden," begyndte han, da jeg var vendt tilbage til min Plads.

„Nei virkelig, interesserer Damernes Toiletter Dem saameget?"

„Ja," svarede han med et Smil, „naar Damen selv interesserer mig, interesserer ogsaa hendes Toilette mig."

„Jeg bliver bange Herr Candidat, naar De siger en Compliment, veed jeg, at den altid har en frygtelig Mente."

„Denne Gang tager dog Frøkenen Feil," svarede Storm.

„Ja jeg veed nok, at i Deres Øine tager jeg altid Feil," bemærkede jeg i en piqueret Tone, (jeg var virkelig meget uelskværdig,) „men see, der dandser Harriet med Lieutenant Falk, det er et smukt Par. Ikke sandt?"

Jeg gjorde med Villie denne Bemærkning, for at see hvilket Indtryk, den vilde gjøre paa Storm. Han tog roligt sin Lorgnet for Øiet, og saae paa Parret. „Ja," sagde han ligegyldigt, „Frøken Harriet er en smuk Pige, hun tager sig godt ud paa Bal."

„Og forstaaer at gjøre et smukt Toilette," yttrede jeg drillende.

„I Sandhed, hos hende har jeg aldrig lagt Mærke til Toiletten," svarede han roligt.

„Hvilket er ganske naturligt, hvor der er saameget s. 201 Andet, der fængsler, der bliver Toiletten, hvad det i Virkeligheden er, en Biting."

„Ganske min Anskuelse Frøken," svarede Storm, „iaften lader det til, der bliver Harmoni imellem os. Men, da jeg nu har sagt Dem min Mening om Frøken Harriet, saa tillad mig at gjøre Dem et lignende Spørgsmaal. Hvilket Indtryk gjør egentlig denne begavede Litterat Moor paa Dem?"

Hvormeget jeg end søgte at bekjæmpe mine Følelser, mærkede jeg dog, at jeg blev blussende rød, tilmed da jeg opdagede, at Moor, skjøndt han converserede sin Dame, ufraendt lod sit Blik hvile paa mig.

„Jeg finder ham begavet og underholdende," svarede jeg efter en Pause.

„Ja, det er han," gjensvarede Storm, „han er endogsaa sjelden begavet, men hans Begavelse er ikke til nogen Velsignelse hverken for ham eller for Andre, han benytter sin Begavelse altfor tidt paa en uædel Maade. Det Rescencentliv, som han, begrundet paa sit sjeldne kritiske Talent og sit blomstrende Sprog, har ført i flere Aar, har heller ikke tjent til hans Forædling. Naar Aanden stadigt skal gane paa Spor efter Andres Feil, saa faaer den ikke Tid til at reflectere over sine Egne. Dertil er Moor en Fritænker, og egentlig et farligt Menneske for unge, svage Sjæle."

Hvor mærkeligt, Emma, det var de samme Ord, som Du havde sagt om ham. Storm begyndte i mine Øine at faae en ny Interesse.

s. 202 „Jeg troer," stammede jeg forlegent, „jeg troer, at De bedømmer ham for strengt, jeg troer, at han i Grunden er god, men betragtede Godhed som en Svaghed, vil han ikke ligeoverfor Verden vise sig svag."

„De kjender ham meget nøie, ikke sandt?" spurgte Storm og saae mig alvorligt ind i Øiet, „han kommer meget i Deres Hjem?"

„Ja, baade Tante og jeg sætte megen Priis paa ham," svarede jeg, idet jeg uvilkaarligt sænkede mit Hoved for Storms Blik.

„Hvis mine Ord have nogen Vægt hos Dem," sagde han sagte, „saa vil jeg i Deres egen Interesse bede Dem om at vogte Dem for hans Veltalenhed, thi der kan let ligge en Slange skjult under dette rige Blomsterflor, som De paa Grund af Deres Ungdom og deraf følgende Uerfarenhed ikke bemærker, førend det er for silde. Tilgiv min store Dristighed at sige Dem Dette, men vær overbeviist om, at ingen hadefuldt Følelse fra min Side dicterer disse Ord."

„Jeg bliver snart nitten Aar," svarede jeg harmfuldt, „saa jeg beder Herr Candidaten ikke at betragte mig som et aldeles Barn. Jeg er idetmindste tilstrækkelig gammel og erfaren til at indsee, at det ikke er ridderligt at omtale en anden Herre, som De tilmed veed, er en god Ven af vort Huus, paa en saa nedsættende Maade. Hvad Deres Dristighed angaaer, da forbauser den mig ikke, Deres hele Opførsel fra det s. 203Øieblik, jeg først traf Dem, har lært mig ikke at stille store Fordringer til Dem."

„Men Frøken," udbrød Storm med undertrykt Vrede i sin Stemme, „føler De da ikke, at De fornærmer mig?"

„Det var ikke min Hensigt," svarede jeg mindre heftigt, „men jeg veed ikke, hvoraf det kommer Candidat Storm, der gives enkelte Mennesker, der ligesom tvinge de uelskværdigste Sider frem af Ens Character. De hører, hvad mig angaaer, til disse Mennesker, og jeg gjør rimeligviis det samme uheldige Indtryk paa Dem. Jeg troer, at vi i Fremtiden skulle være enige om at undgaae hinanden saameget som muligt, thi vi blive som sagt ikke elskværdigere i hinandens Nærhed."

Her blev der inclineret for mig og jeg dandsede ud. Da jeg atter kom tilbage til Storm var Touren til os at dandse af. Jeg undgik ham den øvrige Deel af Aftenen, og han inclinerede ikke for mig, og dog kom vi ved et comisk Tilfælde atter til at dandse sammen.

Cotillon dandsede jeg nemlig med Moor; da den Tour kom, hvor Damerne faae Bouquetter og Herrerne Sløifer, vare tre Par ude ad Gangen. Min Hensigt var at give Erik min Sløife, thi som jeg allerede engang har sagt Dig, en Fætter er et uskatteerligt Gode, paa ham vidste jeg, at Moor ikke vilde blive skinsyg. Men, idet jeg vilde nærme mig Erik, kom en anden Dame mig i Forkjøbet, og han dandsede s. 204nu ud med hende. Derved som jeg til at staae lige foran Storm, hvis Dame var Harriet.

„See det kalder jeg smukt af Dig, Anna," udbrød Harriet, „at ville udmærke Storm."

Jeg fattede strax, at Harriet meente, at jeg havde tiltænkt Storm Sløifen, og da jeg fandt Sagen i og for sig meget ubetydelig, og ikke vilde saare Harriet ved at nægte hendes Cavaleer den, saa bed jeg i det sure Æble, og rakte ham smilende denne Udmærkelse. Det var tilfældigt en blegerød Sløife.

Jeg kunde see paa Storm, at han havde gjenemskuet Sagens sande Sammenhæng, men han har naturligviis fundet, at det var bedst ikke at gjøre nogen Ophævelse, han bukkede derfor stift for mig, og stak Sløifen paa Brystet i sin sorte Kjole, hvor nogle hørøde og blaae Sløifer allerede thronede, og dandsede stiltiende ud med mig. Han førte mig taus tilbage til Moor, da Touren var tilende. Iblandt de næste tre Par, der skulde dandse ud, var Storm og Harriet, og nu formodentlig for ikke at være i min Gjæld, kom han hen med en Bouquet til mig. Erik, der altid er meget galant imod mig, bragte mig ogsaa sin, og da de Begge kom paa samme Tid, var jeg i Forlegenhed, med hvad jeg skulde gjøre.

„Nu er Du i en slem Klemme, Anna," sagde Erik leende, „En af os maa Du nu faae til Fjende, og en Duel paa Liv og Død vil naturligviis finde Sted mellem Læreren og hans Elev."

s. 205, „Maaskee kunne begge Dele undgaaes," svarede jeg, der fik en lys Indskydelse. „Jeg tager nemlig mad Candidat Storms Bouquet, og dandser ikke med ham, derimod dandser jeg med Dig, Erik, og Du kan da skjænke din Bouquet til en af dine mange Inclinationer. Ere Herrerne tilfredse med denne Afgjørelse af Sagen?"

„Du er ligesaa viis som Minerva, som Du er skøn som Venus," udbrød Erik.

Storm bukkede stiltiende, og overrakte mig sin Bouquet. Jeg bemærkede, at han ikke dandsede denne Dands, jeg troer overhovedet, at han ikke holder af at dandse, saa han var vist meget tilfreds med min Dom.

Ved Bordet var Harriet hans Dame. Moor og jeg sade ligeoverfor dem.

„De lader, Candidat Storm, til at have anvendt Deres Navn med Held iaften," bemærkede Moor til Denne, „hvilken Mængde Trophæer bærer De ikke paa."

„Ja," svarede Storm med et Smil, „jeg føler mig ogsaa meget stolt, meget lykkelig vil jeg sige."

Jeg kastede mit Blik paa hans Bryst og bemærkede, at min blegerøde Sløife var borte. Harriet saae ogsaa dette, og udbrød: „Men Candidat Storm, De har jo tabt Annas Sløife."

Storm saae roligt ned paa sine Decorationer og sagde: „Ja, det maa jeg have gjort. Frøkenen har maaskee ogsaa tabt min Bouquet?"

s. 206, „Nei," svarede jeg lidt piqueret, thi hans totale Ligegyldighed for min Sløife ærgrede mig dog, „den har jeg endnu, jeg stræber altid idetmindste at vise mig høflig mod de Opmærksomheder, som der bliver viist mig."

„Candidat Storm, der fik De Straffen for Deres Uagtsomhed," sagde Harriet leende.

„Frøken Holte er engang af Skjæbnen udseet til at være min Mentor," bemærkede Storm.

„Nei, den Ære frabeder jeg mig," udbrød jeg, „det Arbejde vilde overstige mine Kræfter."

Nu bemægtigede Alfred sig Ordet, og Conversationen blev snart meget livlig. Harriet var i et straalende Humeur, hun blev ligesom inspireret af Storms Nærhed. Storm var meget venlig og forekommende imod hende, men heller ikke mere. Hvis han elsker hende, saa forstaaer han mageløst at skjule denne Følelse, thi selv mit skarpe Øie kan ikke opdage den ringeste Spire. Ja, han siger hende ikke imod eller fornærmer hende, saaledes som han gjør ved mig, men hun giver heller ikke Anledning til nogensomhelst Opposition, da hun siger Ja og Amen til Alt, hvad han siger. I Guder, hvor han vil blive en Tyran, der bliver en despotisk Regjeringsform i det Huus.

Dagen efter Ballet kom Moor hjem om Formiddagen og aflagde en Visit, men Tante var hele Tiden tilstede, hvilket jeg var meget glad over, thi jeg er bange for at være alene med ham; ja Emma, s. 207 Sandheden man frem, — jeg er bange for ham, og jeg vilde ønske, at jeg strax havde hugget den gordiske Knude over, istedetfor ligesom at love at hjælpe til Løsningen. Mine hidtil gjorde Omvendelsesforsøg ere mislykkede, thi med den skarpeste, klareste Beviisførelse møder han alle mine Indvendinger.

Da jeg engang spurgte ham, om han ikke troede, at han vilde føle sig lykkeligere ved at troe paa Christus som Gud, svarede han mig: „Nei, thi kunde jeg troe paa denne Mythe, da vilde baade Gud og mit eget Jeg blive ringere i mine Øine, Gud, fordi han deelte sin Magt med en anden Gud, Jeg selv, fordi jeg var skabt af en saa liden mægtig Aand, der ikke besad Almagt nok til at herske Ene."

„Men Christus er jo en Deel af Gud, ikke en særskilt Gud for sig," bemærkede jeg.

„Det var et sandt Ord Anna," svarede han, „Christus er en Deel af Gud ligesom Alt, hvad der lever og aander i Naturen, Mennesker, Dyr, Planter, Alle og Alt er en Deel af Guddommen. See, nu ere vi enige, og De er kommen mig imøde mere end jeg ventede."

„De misforstaaer mig," gjensvarede jeg, „Christus er ikke som en af os andre Mennesker, han staaer over os, han er en Gud, han er Guds enbaarne Søn, han deler Magten med Faderen."

„Min Gud er ikke Fader for et enkelt Væsen, han er Fader for Alt og for Alle, min Gud behøver s. 208ingen Mirakler, for at Mennesket skal troe, at han er Gud, Mennesket selv er det største Mirakel, min Gud gjør intet Brud paa Naturens Orden for at vise sin Almagt, han beviser den ved at holde Naturen i en evig, uforstyrrelig Orden, og han lader ingen Halvguder give Gjæsteroller for Menneskene, for at Disse skulle komme til Erkjendelse af deres Synder. Samvittigheden sidder som en streng, ubøielig Dommer i hvert et Menneskes Sjæl, og skal ikke forglemme at erindre det om dets syndige Skrøbelighed. Christus, Tømmermanden Josephs og Marias Søn, var en Religionsstifter, han forbedrede eller snarere fornyede Mose Love, han har aldrig gjort sig selv til Gud, Menneskene have gjort det, idet de have benyttet ham som en Art Aflad for deres egne Synder, og ligesom ved at ophøie ham til Gud tilkjøbt sig en Ret og en Fordring paa hans aandelige Bistand. Nei Anna, troe mig, De vil engang komme til den samme Erkjendelse som jeg, og langtfra at føle Dem ulykkelig ved denne Tro, vil den mystiske Taage, hvori nu Alt er indhyllet for Dem, svinde, og De vil see klart og rigtigt."

Saaledes ende alle vore religieuse Samtaler, med at han beholder det sidste Ord, og Bibelen, som jeg ofte tager min Tilflugt til, benytter han da netop til nye Beviser for hans Meningers Rigtighed, idet han giver Skriftstederne en heel anden Betydning, end der er bleven mig lært, at Disse have.

s. 209Tante betragter ham som hemmeligt forlovet med mig, og da hun veed, at han er rig og ved sit Giftermaal vil fjerne mig fra Theatret, saa anseer hun det som en Lykke, og siger derfor Intet om, at han daglig kommer i Huset.

Imidlertid bliver min Stilling ligeoverfor ham mere og mere vanskelig, thi han har forstaaet lidt efter lidt at tiltage sig et Herredømme over mig og mine Handlinger, som er aldeles uberettiget. Han betragter mig virkelig, som om han allerede var forlovet med mig, og naar vi ere ene, siger han altid „Du" til mig, hvorimod jeg stadigt tiltaler ham med „De". Ved enhver Leilighed søger han at tilnærme sig mig, gribe mine Hænder, kysse Disse, og derved ligesom vise, at jeg er hans. Det er en uærlig Fremgangsmaade, thi jeg gav ham jo intet bestemt Haab, og vor første Aftale, Juledag, var, at jeg havde et halvt Aars Betænkingstid, men Moor betragter denne Betænkingstid paa en anden Maade end jeg. Han betragter det, at jeg endnu er Skuespillerinde og har Lov til at spille Saisonen ud, som en Gunstbeviisning fra hans Side, skjøndt han ikke siger det med rene Ord, saa føler jeg dog paa Alt, at det er Tilfældet. Dertil Plager han mig med en umotiveret Jalousi, som her dobbelt er paa urette Sted, da jeg ingen Forpligtelse har ligeoverfor ham. Jeg føler mig som en Fugl, der er fangen i en Snare, og som nu forgjæves søger at finde et Hul til at smutte ud af, og ingen Kraft har s. 210til at sprænge Maskerne. Og dog maa jeg tage Mod til mig, jeg maa opgive min Proselytidee og hæve dette Forhold, og jeg har lovet mig selv ved den første Anledning at sønderrive det Net, som hans snilde Aand har sanget mig i.

Holte, Anna , *Breve fra og til en Skuespillerinde*,

Nu har jeg aabnet mit Hjerte for Dig, og viist Dig hvor taaget, der seer ud derinde. Du kan svare mig, at jeg selv er Skyld deri, ja Du har Ret, men gaaer det ikke tidt saalebes i Livet, erindrer Du, en fransk Forfatter siger: „Mennesket tilbringer Halvdelen af sit Liv med at gjøre Dumheder, og den anden Halvdeel med at fortrpde Disse.“ — Ingen føler nu Sandheden dybere af disse Ord end

din Anna.